

ВАРШАВСЬКЕ ПОВСТАННЯ 1944 РОКУ

Волківський Андрій Андрійович

викладач,

Немішаївський фаховий коледж, Немішаєве

e-mail: andrewvolkivski@gmail.com

***Анотація.** У статті характеризується перебіг Варшавського повстання 1944 р., як важливої складової польського Руху опору. Окреслено етапи однієї з найбільших міських битв Другої світової війни, якою було Варшавське повстання. Визначено здобутки та втрати повстанців. Описано зовнішні фактори, які вплинули на складення повстанцями зброї.*

***Ключові слова:** Варшавське повстання, Польща, Рух опору, Друга світова війна.*

Постановка проблеми. Варшавське повстання досі є відкритою темою для дослідження, історичною подією надзвичайної ваги, і – що важливо – досі певною мірою впливає на умонастрої поляків.

Метою статті є характеристика перебігу Варшавського повстання, як важливої складової польського Руху опору.

Історіографічний огляд. Оскільки Варшавське повстання стало однією з ключових подій в новітній історії Польщі, то цьому питанню було присвячено значну кількість наукових досліджень. Не вдаючись до їх розлогого аналізу, зазначимо лише прізвища тих авторів, праці яких використано в цій науковій розвідці: Н. Девіс, Й. Маршалець, Т. Савіцький, С. Жук.

Виклад основного матеріалу. Повстання, розпочавшись 1 серпня 1944 р., тривало 63 дні і велось армією, відрізаною від систематичної та реальної зовнішньої допомоги. Попри це, вона періодично мала успіх, відзначалася значним зусиллям волі повстанцям, іноді з надзвичайно ефективною імпровізацією.

На жаль, втрати були величезними, але не такими, щоб зламати волю Армії Крайової до опору. Дух армії, що воювала в місті, ґрунтувався на великому ідеалізмі та патріотизмі. Повстанці створили добровольчу армію, схильну до нехтування правилами гарнізонного життя, зі специфічним стилем, що виражався в одязі, поведінці та способі бою. Водночас вони сформували досить згуртовану та дисципліновану армію, щоб протягом двох місяців успішно протистояти ворогові.

Ідеалізм йшов поруч з бажанням військових нагород та іншої військової пишноти. Так, Станіслав Герман згадував, що після поранення в сідницю його хвилювало лише одне: «Така гарна рана, і я не зможу її показати навіть на пляжі». Ще більше збентежився інший повстанець, поранений такимож чином: «Друзі подумують, що я облажався». Перш ніж варшавські повстанці стали досвідченими ветеранами, вони пройшли криваву школу військової майстерності. Навчалися бою в підрозділі, який став своєрідною товариською спілкою. Це, у свою чергу, забезпечувало більш ефективний захист і створювало кращі умови для виживання (наприклад, для поранених, яких колеги доглядали в імпровізованих шпиталях, а в

кризових ситуаціях часто евакуювали з великими жертвами) [Marszalec, 1999, с. 59-62].

Про початок повстання дізнаємося від його учасника С. Жука: «Вівторок, перше серпня, був чудовий, безхмарний, сонячний, теплий день. У понеділок і вівторок вранці багато молодих людей перебувало у Варшаві. Їх було видно на вулицях, площах, у трамваях. Молодь не сміялася і не розважалася. Їхні обличчя були серйозні й зосереджені.

У вівторок вранці батько поїхав, як завжди до роботи. Скрізь відчувалася напруга та нервозність. Після розкладання секретних документів за домовленими адресами, як щодня, я повільно йшов додому вулицею Раковецькою від Пулавська. Це було близько 5 вечора. Я почув постріли, звук від яких посилювався. Навпроти Варшавської школи економіки був «Солдатенхцім», такий собі люкс клуб з готелем і рестораном для німецьких офіцерів. Групи озброєних молодих напали на штаб-квартиру цього клубу.

Так почалося година “W”. Варшавське повстання стало фактом. Я побіг додому. Це було нелегко, групи повстанців атакували «Солдатенхцім». Канонада продовжувала посилюватися. Вже були перші поранені повстанці, молоді хлопці. Німці забарикадували будівлю, вони захищалися люто, вони були добре озброєні, чого не можна було сказати про наших хлопці – не всі мали навіть короткоствольну зброю. Автоматів та гвинтівок в наших майже не було. Я інстинктивно хотів приєднатися до атакуючих повстанців.

Я підбіг до кількох з них, але лідер, старший чоловік прогримів на мене: “Не заважай, не плутайся тут”. Трамваї зупинилися. Рух зупинився. Якби мав пістолета – я міг би допомогти. Проте з голими руками як невідомий перехожий, я не міг приєднатися до акції, я не знав людей. Більше двох місяців, протягом яких я перебував у Варшаві, я не мав можливості налагодити контакти з підпіллям. Я був повністю зайнятий підпільним продажем преси, допомагаючи батькові. Тепер я вирішив, що просто потрібно повернутися додому. Хоча будинок знаходився недалеко, подолати таку відстань не було легко. Навколо метушня, крики наказів, постріли та вибухи гранат. Повільно ховаючись у воротах і в кутках будівель, я підходив до нашого дому. У перші моменти німців ніде не було видно. Вони зачинилися в переповненій будівлі. Тільки згодом по вулиці Раковецькій, з бараків, які були розташовані навпроти в’язниці, де завжди було велике угруповання німецьких військ, німецькі солдати невеликими групами розпочали підбиратися ближче до оточених у “Солдатенхаймі” вояків. Їх атакували з кількох сторін повстанці. Зав’язалася запекла бійка.

Почалася стрілянина та вибухи гранат. Мені було чим зайнятися у всій цій плутанині. Стрибаючи по дворах і садах, я прямував додому. Вдома опинився лише коли вже стемніло. Вдома всі були налякані. Ніхто не знав, де я був. Звідусіль було чути вибухи. Ніхто з нас не спав до ранку. Ми замкнули хвіртку з вулиці та хвіртку з саду.

Місіс Хасс, власниця будинку, літня жінка була налякана до смерті. Весь наступний день ми сиділи вдома, не знаючи, що відбувається в місті. Телефон більше не працював. Єдина інформація, яку ми чули – були звуки вибухів і стрілянина.

Орієнтуючись за цими звуками, ми довідувалися, де точаться бої. У п'ятницю близько обіду у нас зупинився невеликий повстанський загін. Самі вони багато чого не знали. Але ми все ж з'ясували, що майже всю Варшаву контролюють повстанці. Німці обороняються лише в кількох точки. У Мокотові люті бої навколо казарми на вулиці Раковецькій» [Żuk, 1999, с. 70-71].

А ось що повідомляла про перебіг повстання одна з його учасниць: «На всій території вулиці Маршалковської між площею Збавителя та Єрусалимською алеєю на барикадах, вікнах і багатьох будівлях майорять біло-червоні прапори. Настрій населення по відношенню до учасників бойових дій характеризується настільки далекосяжною привітністю і послужливістю, що межа між бойовиками та цивільними просто стирається. Мешканці будинків стихійно постачають населення та надають ряд послуг всім учасникам бойових дій. Прорив проходів між укриттями дає змогу пройти кілька сотень метрів між вулицями нашого району.

В усіх будинках нашого району плідно працюють охоронці. Ми бачимо все більше солдатів, озброєних довгими рушницями та автоматами. Сьогодні вночі укріпили барикади, особливо на вулиці Познанській. З будівлі вздовж вулиць Познанської та Журавської стріляють по телефонах. Під постійним ворожим вогнем перебуває й вулиця Піуса, це робить майже неможливим потрапити з нашого району на площу. Молодий чоловік із пов'язкою Польської Армії Людової, якого зустріли на вулиці Познанській, заявив, що минулого тижня Польська Армія Людова була зосереджена у Влохах поблизу Варшави, після чого була розпущена додому. Більшість воїнів цієї армії не бере участі в боях у Варшаві. Сам інформатор, маючи політично неприязне ставлення до Армії Крайової, все ж приєднався до однієї з груп Армії Крайової на вулиці Познанській, звідки брав участь у боях проти німців» [Zaklamana historia powstania, 2018, с. 19].

Темп трансформації «громадянського загону» (як спочатку повстанців називали професійні офіцери) на солдатів, здавалося, залежало головним чином від сили ворожого удару. За словами одного з повстанців, саме страх формував солдатів, наданий у постійно зростаючих дозах, робив їх твердими та стійкими. Така прискорена трансформація відбулася у Старому місті – центральному районі Варшави. Мужність, бравада, зрештою втома та байдужість не зробили повстанців приреченими, з часом вони навчилися уникати дурної випадкової смерті, хоча в лавах все ще демонструвалась зневага до смерті. Також був страх анонімної смерті. Тому заблукалі повстанці з надзвичайною рішучістю шукали свої війська. Найкращу думку про своїх підлеглих висловив командир повстання генерал Антоній Хрусцель – Монтер. У наказі № 32 від 21 вересня він писав: «Констатую, що дотеперішній бій виховав чудових бойових воїнів» [Marszalec, 1999, с. 63].

Хід повстання багато в чому було визначено рельєфом міста, яке поділялося на дві частини річкою Вісла. У районі Праги, тобто на східній околиці столиці, повстанцям не вдалося захопити постійні пункти опору. Ідея, щоб зробити район Праги як сполучну ланку з наступаючою радянською армією зазнала краху. Мости через Віслу були під повним контролем німців. Тим часом на західному березі тривав нерівний бій у bastiонних районах: Середмістя, Повісле Черняковське, Старе Місто, Воля, два пункти в Охоті, Жоліборж, Садиба та Мокотов.

З півночі повстання «захищала» партизанська група в Кампіноському лісі, поглинувши порівняно значну частину німецьких сил. Зв'язок між bastiонами був

утруднений або взагалі неможливий. Доступ до них був перекритий сильними німецькими позиціями – наприклад, Старе місто відокремлювало від Середмістя цілий квартал урядового кварталу з імпозантними будівлями; між Старим містом і Жолібожем пролягала залізнична колія, контрольована бронепоездом, яку неможливо було перетнути. Також був порушений радіозв'язок, що перешкоджало ефективному керуванню всіма варшавськими військами.

Спроби скоординувати дії, наприклад у формі Північної групи, сформованої 7 серпня (війська Кампіноса, Жолібожа та Старого міста), закінчилися невдачею. Лише в окремі моменти їхні долі збіглися, як, наприклад, під час невдалих спроб з'єднатися внаслідок військових дій (двічі безуспішно проривали дорогу між Жолібожем і Старим містом, а один раз – між Середмістям і Старим містом).

Німецька сторона, спочатку здивована розмахом і повсюдністю повстання, а також упертістю повстанців, через чотири дні перейшла в наступ, систематично руйнуючи місто і вбиваючи його жителів. Знищення проводилося відповідно до особистої директиви Адольфа Гітлера від 1 серпня, яка наказувала повністю вирішити проблему Варшави шляхом терору. Завдання було доручено СС, а контроль над планом взяв на себе сам рейхсфюрер СС Генріх Гімmlер. Зміст виданого ним наказу звучав так: «Кожного жителя вбити, полонених не брати. Варшаву мають зрівняти із землею і таким чином стати страшним прикладом для всієї Європи [Zeznania generałów niemieckich przed polskim prokuratorem..., 1946, с. 33].

У перші чотири дні повстанці захопили центральні райони міста, проте не змогли захопити аеропорту, головного залізничного вокзалу, мостів через Віслу й життєво важливого правобережного району Прага. Відтоді вони були змушені захищатися. Десять тисяч кепсько озброєних нерегулярних військ постали перед професійною відплатою з боку нацистської воєнної машини. Генерал Еріх фон Бах-Зелевські дібрав своїх людей зі страхітливою турботою про деталі. Регулярні формування вермахту мали підтримку з боку Познанської військової жандармерії, підрозділів дивізії СС “Herman Goering”, панцерної дивізії СС “Viking”, трьох батальйонів голодних радянських військовополонених з Азербайджану й Туркменістану, “антипартизанської бригади” Оскара Дирлевангера, що складалася лише зі злочинців, яким відклали виконання вироку, і сумнозвісної есесівської бригади РОНА. Їхня енергія була не меншою мірою спрямована проти безборонного цивільного населення, ніж проти молодих повстанців. Виконанню їхніх бойових завдань сприяли бомбардувальники-пікери, що діяли на невеликій висоті, та важка артилерія короткого радіусу дії. День за днем, вулиця за вулицею польську столицю та її жителів обертали в попіл [Дейвіс, 2008, с. 801].

Тож, безпосереднє керівництво «паціфікаційними» військами було доручено Еріху фон Бах-Зелевському, фахівцеві з поліцейської паціфікації та боротьби з партизанами. Він не повторив різанину генерала поліції Гайнца Райнефарта 4 серпня 1944 року у Волі, коли було вбито понад 40 тис. осіб, але не припинив мордувати полонених повстанців. До кінця вересня – незважаючи на оголошення західними союзниками про входження Армії Крайової до військової коаліції – повстанців, як звичайних бандитів, масово розстрілювали. Водночас повстанський район планомірно звужувався – після ліквідації опору в Охоті та Волі (до 11 серпня)

настала черга Старого Міста (2 вересня), Садиби (2 вересня) і, нарешті, Повісля (6 вересня).

Ці значні успіхи Німеччини стали результатом зміни тактики та збільшення кількості карателів (цього разу з фронтовим досвідом). Нова ідея ліквідації повстання полягала в тому, щоб використати тактику поступового «відрізання» районів, після чого вони мали бути повністю знищені вогнем артилерії та авіації.

З точки зору командирів і солдатів Армії Крайової, боротьба не була безнадійною. Вони розраховували на допомогу з повітря західних союзників (і отримували її в дуже обмеженому обсязі), але перш за все на наступ зі сходу. Радянська влада, однак, не захотіла форсувати Віслу, незважаючи на сприятливий баланс сил у самій Варшаві. До 9 вересня вони також не дозволяли американським літакам приземлятися у своєму районі для дозаправки. Кількатисячна висадка прорадянського «народного» Війська Польського (1-ї Армії Війська Польського) на Черняківському плацдармі та в обмеженому обсязі ще на двох пунктах не забезпечила військового успіху, а лише дала аргумент Сталіну в захист від звинувачення в припиненні наступу з політичних мотивів. Жертва 3500 вояків 1-ї армії Війська Польського (її повстанці називали «берлінгською» – від прізвища генерала Берлінга, який нею командував) не врятувала Черняківський плацдарм та повстання. Вона була жертвою, зробленою Сталіним лише з пропагандистською метою. Оборона верхнього Чернякова стала легендою. Битва за руїни кількох будинків у цьому районі описується як одна з найзапекліших за все повстання [Sawicki, 2001, с. 189].

З перших днів серпня 1944 року, тобто від початку Варшавського повстання, Червона Армія простоювала на підступах до Варшави. Зупинення фронту під Варшавою пояснювалося більшовиками нестачею військ, поповненням, підняттям резервів і т. д. Швидше за все, близько 5 серпня Сталін видав наказ припинити операції під Варшавою та польоти радянських літаків над містом. Він змінив своє рішення лише 10 вересня, коли дізнався, що командування Армії Крайової розпочало переговори про капітуляцію з німцями. Однак це було не бажання допомогти Армії Крайовій, а продумана хитрість. Ідея полягала в тому, щоб зімітувати підтримку, щоб дати надію повстанцям, і таким чином дати німцям час повністю заспокоїти непокірних поляків і повністю знищити Варшаву. Коли Червона армія нарешті почала допомагати полякам, ситуація на лівому березі Вісли виглядала дуже погано. Старе місто впало раніше, командири повстання вже думали про капітуляцію, і єдиним районом, де повстанці утримували шматок берега Вісли і де можна було створити плацдарм для висадки, був Горний Черняків. Але нарешті над містом з'явилися радянські літаки, які відігнали німецькі бомбардувальники. Почалися також радянські десантування зброї, боєприпасів і продовольства літаками По-2, які варшав'яни називали брязкальцями. Доставлена ними техніка найчастіше приземлялася пошкодженою – її скидали з невеликої висоти, в дерев'яних ящиках і без парашутів.

Але найважливішим для повстанців було те, що розпочалася радянська операція витіснення німців із правобережної Варшави-Праги, а польська 1-ша піхотна дивізія с. Тадеуш Костюшко після кількох днів важких боїв 15 вересня вранці витіснила німців з району. Вони відступили на захід, підірвавши всі варшавські мости. Разом з поляками з 1-ї піхотної дивізії радянські війська вибили

німців з Праги, включно зі 175-ю піхотною дивізією, яка вийшла на берег Вісли біля Саської Кепа. Саме група розвідників цієї дивізії форсувала Віслу і встановила зв'язок з підполковником Армії Крайової Яном Мазуркевичем – Радославом. Крім того, кілька розвідників 1-ї піхотної дивізії перепливли річку до Чернякова. Після встановлення зв'язку розвідувальні групи повернулися до своїх частин, забравши кількох зв'язкових Армії Крайової та листа від Радослава. У той час інші частини 1-ї армії Війська Польського під командуванням генерала Зигмунта Берлінга, в тому числі 3-тя піхотна дивізія, вже поспішно йшли до Праги, а її вояки зупинилися в Саській Кемпі навпроти Чернякова.

Ще один із батальйонів 3-ї піхотної дивізії переправився до Чернякова – привіз бажану зброю, боеприпаси та продовольство, забрав поранених. Загалом у ніч з 15 на 16 вересня трохи більше чотирьохсот бійців 9-го піхотного полку форсували річку з великокаліберними кулеметами, протитанковими гарматами, мінометами і навіть однією протитанковою гарматою. І хоч приплив свіжих сил суттєво не покращив становище цього повстанського району, але така бажана допомога дуже вплинула на моральний стан повстанців. «Ми перемогли в повстанні!» – захоплено думав дехто, побачивши чисельність і озброєність «берлінгівців».

Хоча відомо, що командували ними радянські офіцери та польські комуністи, більшість вояків просто не доїхала до Андерса з радянських таборів. До складу 3-ї дивізії піхоти входили також призовники. До складу цієї дивізії також була включена група вояків 27-ї Волинської піхотної дивізії Армії Крайової та військовополонених німців польської національності з Сілезії, Помор'я та Великопольщі, які раніше були змушені воювати в гітлерівській армії.

У своїх мемуарах Зигмунт Берлінг приписує собі самовільне рішення (без згоди росіян) переправити допомогу повстанцям через Віслу. Однак це неправда. Зберігся наказ радянського генерала Михайла Малініна (начальника штабу 1-го Білоруського фронту під командуванням маршала Костянтина Рокоссовського), в якому він визначав завдання польської армії разом з форсуванням річки. Таким чином, радянське командування (і, мабуть, і Сталін) не тільки знали про переправу поляків з армії Берлінга, але навіть наказали їм це зробити [Powstanie Warszawski, 2020, с. 12].

Поляки зайняли німецькі окопи на набережній і просувалися на захід. 1-й батальйон, який висадився на початку, діяв по віадуку мосту Понятовського, а солдати 2-го батальйону наступали ближче до віадука міжміської залізниці. Бійці капітана Барановського перетнули вул. Солець і навіть дійшли до підніжжя урвища біля Національного музею. Німці не сиділи без діла: швидко атакували з флангів. Батальйон панцергренадерів дивізії «Герман Герінг» і бойова група поліцейських частин повели бої проти висадки берлінгського десанту. Німецьку піхоту підтримували вогнем танки, артилерія, мінометники, а також кулеметники з віадуків обох мостів.

Основні сили 8-го піхотного полку, що опинилися на плацдармі, 19 вересня були відрізані від Вісли і розбиті на окремі оточені групи солдатів, що оборонялися. Того ж дня до опівночі німці повернули край своїх передніх окопів біля річки і повністю захопили берег Вісли. Близько опівночі зв'язок з правим берегом перервався через знищення єдиної діючої радіостанції (1-го батальйону). Опір вояків поступово було зламано. В окремих будинках і підвалах продовжували оборонятися

невеликі групи, які часто билися без командування і без зв'язку між собою. Так згадує бій Адам Чижовський, поранений у будинку на вул. Костюшка, 17: «Найстаршим за званням у нашій групі був начальник штабу батальйону лейтенант Спорук, і, я думаю, він вирішив, що ми зайmemo позицію в будівлі, і тільки вранці вийдемо на вулицю, підемо вперед. Коли ми рухалися кімнатами, в якийсь момент пролунала сильна детонація. Як з'ясувалося, в одній з них розірвалася міна, в результаті чого один з офіцерів загинув. Інший вийшов перед будівлею, де отримав кілька куль в живіт. Не побачивши допомоги, він застрелився. Вранці, після майже безсонної ночі, я вийшов із будівлі, щоб роздивитися. Я був в окопі, який раніше зробили німці, а може, повстанці, як раптом пролунали постріли. У мене в лівій руці була граната, яку я кинув, але не дуже далеко, бо рука була вже поранена. В якийсь момент. Наган випав з іншої руки, бо в нього влучила ворожа куля. Я почув: - Hände hoch! Я насилу підняв обидві руки. Я намацав оба біч стволи рушниць, а через деякий час мене поверхнево обшукали».

Наступного дня бої припинилися, і значна частина солдатів розбитого 8-го полку потрапила в німецький полон. Очевидно, декільком воякам вдалося проникнути всередину міста і приєднатися до повстанців. Інші відступили на інший берег Вісли біля виїздів з обох мостів, де раніше зібралося багато поранених, у тому числі командир 1-го батальйону. Під мостами опинилися близько шістдесяті людей. Протягом наступних ночей поранених бійців евакуювали на правий берег, частина з них намагалася самостійно переправитися через Віслу. Загальні втрати 8-го піхотного полку під час боїв на міжмостовому плацдармі становили 740 бійців убитими, пораненими та полоненими [Powstanie Warszawski, 2020, с. 14].

Після 23 вересня почалася швидка агонія повстання, ритм якого ознаменувався капітуляцією Мокотува (27 вересня) і Жолібожа (30 вересня). Єдиним районом, який не було підкорено, було Середмістя, розділене на дві частини. Оборона, зважаючи на застій на Східному фронті та вичерпання всіх політичних і військових можливостей, ставала марною. Командувач Армії Крайової віддав наказ про переговори про капітуляцію. З Середмістя рушили колони військовополонених після капітуляції повстання, підписаної в Ожарові 2 жовтня 1944 р. З Варшави виїхало близько 15 тис. повстанців. Німецькі втрати були значно меншими. За офіційними німецькими джерелами, загинуло 1570 німецьких солдатів та їхніх союзників зі східних колабораціоністських формувань, 7474 було поранено. Однак ці цифри можуть бути вищими Бах-Зелевський у польській в'язниці в 1947 році дав свідчення про 10 тис. убитих німців і союзників, 7 тис. зниклих безвісти та 9 тис. поранених. Видається, що ці розрахунки можуть бути близькі до істини лише за умови врахування втрат 9-ї армії в боротьбі з радянськими частинами на східному березі Вісли [Sawicki, 2001, с. 189].

Висновки. Досвід Варшавського повстання не обмежується справами військового характеру. У повстанні взяли участь не лише близько 40 тис. солдатів першої лінії, тилкових служб, а також багато тисяч співчуваючих варшав'ян, – будуючи укріплення або стоячи на крок позаду фронту та своєї армії. Варшавська битва увійшла в будинки, поділ на фронт і тил тут іноді був умовним. Досвід Варшави 1944 року значно багатший, ніж, скажімо, досвід стародавнього Карфагена чи інших обложених і зруйнованих міст. Варто говорити про феномен повстання, що поєднало в собі різні людські переживання, інколи екстремальні настрої та,

---

зрештою, їхні величезні очікування та емоції. У цьому контексті повстання є не лише битвою, а й політичним і соціальним явищем.

References

- Deivis, N., 2008. *Bozhe ihryshche. Istoriiia Polshchi*, Kyiv. [in Ukrainian].
- Marszalec, J., 1999. *Ochrona porządku i bezpieczeństwa publicznego w Powstaniu Warszawskim*, Warszawa. [in Polish].
- Powstanie Warszawski, 2020. *Gazetka ZZSP im. Jana Pawła II, 17*, Warszawa. [in Polish].
- Sawicki, T., 2001. *Zdławić powstanie. Siły zbrojne III Rzeszy w walce z Powstaniem Warszawskim*, Warszawa. [in Polish].
- Zaklamana historia powstania. Błędy dowodców. Poufne rozkazy I dokumenty. Tom II, 2018. Warszawa. [in Polish].
- Zeznania generałów niemieckich przed polskim prokuratorem, członkiem polskiej delegacji przy Międzynarodowym Trybunale Wojennym w Norymberdze, 1946. Warszawa. [in Polish].
- Żuk, S., 1999. *Warszawa w ogniu – 44. Powstanie Warszawskie na mojej drodze życia*, Warszawa. [in Polish].

THE WARSAW UPRISING OF 1944

Andrii Volkivskyi

Lecturer,

Nemishaevo Professional College, Nemishaieve

Abstract. *The article characterizes the course of the Warsaw Uprising of 1944 as an important component of the Polish Resistance Movement. The stages of one of the largest urban battles of the Second World War, which was the Warsaw Uprising, are outlined. Gains and losses of the rebels are determined. External factors that influenced the insurgents' assembly of weapons are described.*

Keywords: *Warsaw Uprising, Poland, Resistance Movement, World War II.*